विरन्द्र तालः मनास्लुको रत्न

चुमनुब्री गाउँपालिका, वडा नं. १ सामागाउँमा अवस्थित बीरेन्द्र ताल एक प्राचीन, उच्च हिमाली हिमताल हो। विशाल मनास्लु हिमनदीको पग्लिएको हिउँबाट बनेको यस तालको आकर्षक, परिवर्तनशील आकाशे (turquoise) र फिक्का हरियो (olive-green) पानीले आकाशलाई ऐना झैं प्रतिबिम्बित गर्दछ र यो प्रसिद्ध मनास्लु सर्किट ट्रेकमा जानेहरूका लागि एक मुख्य आकर्षण हो।

तालका विशेषताहरू

- **उचाइ:** समुद्र सतहबाट ३,६९१ मिटर
- **अवस्थिति:** चुमनुब्री गाउँपालिका-१, सामागाउँ, गोरखा
- **तालको प्रकार:** ताजा पानीको हिमनदी ताल / मोरेन-बाँध (Moraine-dammed) ताल
- **मुख्य जल स्रोत:** मनास्लु हिमनदीबाट सिधै पग्लिएको पानी

कसरी पुग्ने?

बीरेन्द्र ताल मुख्य रूपमा मनास्लु पदयात्रको क्रममा सामागाउँबाट जान सकिने गन्तव्य हो। उचाईमा अनुकुलनको लागि सामागाउँबाट धेरै पर्यटकहरु एक दिने पैदल यात्रा गरी यस तालमा जाने गर्दछन्।

- **सुरुवाती विन्दु:** सामागाउँ गाउँ (३,५३० मिटर)
- **दुरी:** एकतर्फी लगभग २.५ किमी
- **अवधि:** उकालो १ देखि १.५ घण्टा; फिर्ता करिब ४५ मिनेट देखि १ घण्टा (जम्मा २—३ घण्टा)
- **गोरेटोको अवस्था:** यो मार्ग सामागाउँको माथिल्लो भागबाट उत्तर-पश्चिमतर्फ लाग्दछ। यो तुलनात्मक रूपमा सजिलो उकालो हो जुन

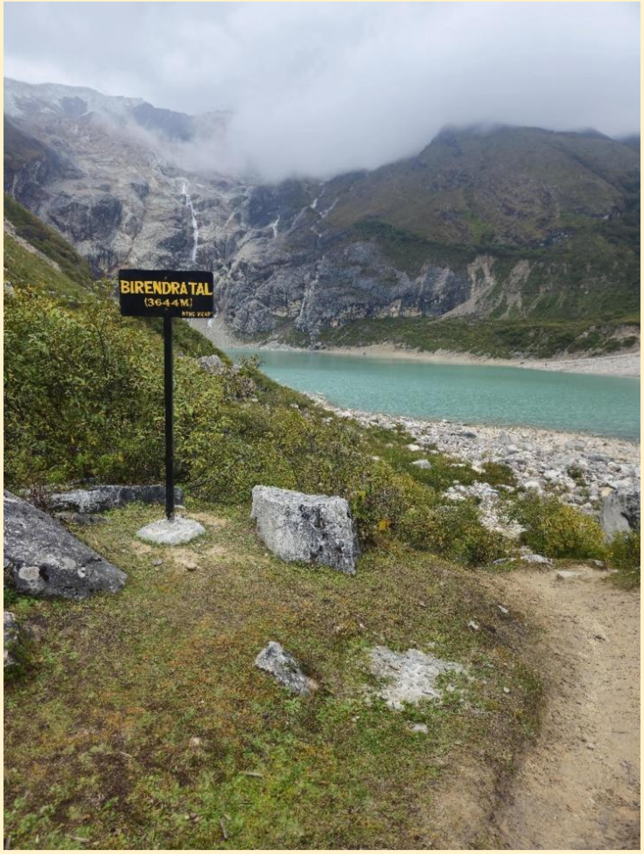

ढुङ्ग्यान हिमोढ (moraine) र हिमाली धुपी (j uni per) का झाडीहरू हुँदै अघि बढ्छ। अन्तिम १५—२० मिनेटमा ठाडो, खुकुलो ढुङ्गा र बालुवा भएको बाटो पार गर्नुपर्छ जहाँ सावधानीपूर्वक पाइला चाल्न आवश्यक हुन्छ।

वरपरका चुचुराहरू र परिदृश्य

यो ताल विशाल मनास्लु हिमशृङ्खलाको फेदमा एक अलौकिक कचौरा आकारको उपत्यकामा अवस्थित छ। शान्त र सफा बिहानीमा, पानीले वरपरका विशाल हिमालहरूको ऐना जस्तै प्रतिबिम्ब सिर्जना गर्दछ:

- **माउन्ट मनास्लु (८,१६३ मिटर):** विश्वको आठौं अग्लो हिमाल तालको उत्तरमा पर्दछ।
- **मनास्लु उत्तर (७,१५७ मिटर)**
- **नाइके पिक र ङादी चुली (पिक २९)**

तालको पारिस्थितिकी र संरक्षणको महत्त्व

बीरेन्द्र तालले गहिरो पारिस्थितिक र सांस्कृतिक मूल्यहरू बोकेको छ, जुन यस प्रकार छन्:

१. जलवैज्ञानिक र पारिस्थितिक महत्व:
एक प्रमुख हिमनदी तालको रूपमा, यो तालले उच्च-उचाइको महत्त्वपूर्ण ताजा पानीको भण्डारको रूपमा काम गर्दछ। यसले बुढी गण्डकी नदी प्रणालीको मुहानलाई पानी प्रदान गर्दछ, जसले तल्लो तटीय समुदायहरूलाई सहयोग पुर्‍याउँछ र नाजुक अल्पाइन वनस्पति र जीवजन्तुहरूलाई बचाउने स्थानीय अवस्था (micro-climates) कायम राख्छ। तालले जम्ने अवस्थाको नजिकको वातावरणमा अनुकूलित विशिष्ट उच्च-उचाइका वनस्पति र सूक्ष्म-जलचरहरूलाई आश्रय दिन्छ।

२. वन्यजन्तुको सुरक्षित बासस्थान:
वरपरका धुपीका पाखाहरू र उच्च मोरेनहरूले मनास्लु संरक्षण क्षेत्रका लोपोन्मुख र संरक्षित प्रजातिहरूका लागि वासस्थान प्रदान गर्दछ, जसमा दुर्लभ हिउँ चितुवा, कस्तुरी मृग र झारल (blue sheep) पर्दछन्।

३. सांस्कृतिक र आध्यात्मिक संरक्षण:
सामागाउँका आदिवासी नुब्री र तिब्बती-बौद्ध समुदायका लागि बीरेन्द्र ताल अत्यन्तै पवित्र छ। स्थानीय लामाहरूले वन्यजन्तुमाथि हिंसा गर्न वा प्राकृतिक पानीलाई प्रदूषित गर्न कडा रूपमा निषेध गरेका छन्, जसले पुस्तौंदेखि तालको पारिस्थितिकी प्रणालीलाई प्राकृतिक रूपमा सुरक्षित राखेको छ।

मौसमी जानाकारी

- **वसन्तः** पग्लिएको हिउँ तालमा मिसिन्छ, जसले गर्दा पानीको स्तर बढ्छ। तल्लो मार्गहरू फुलेका लालीगुराँसले सजिएका हुन्छन्। सफा बिहानी आकाश, दिउँसो पैदल यात्राका लागि न्यानो तापमान र उत्कृष्ट हिमालका दृश्यहरू देख्न सकिन्छ।
- **शरदः** ताल यसको सबैभन्दा स्थिर, गहिरो रङ्ग र शान्त अवस्थामा हुन्छ। स्पष्ट र सुन्दर दृश्य, सुख्खा मार्गहरू र उत्तम हिमालका प्रतिबिम्बहरू देखिने हुँदा पदयात्राका लागि यो प्रमुख समय हो। ।
- **हिउँदः** चिसो तापक्रमले गर्दा तालको सतह पूर्ण रूपमा जम्छ र भारी हिउँले घेरिन्छ। हिउँको कारण बाटो अत्यधिक चिप्लो, बरफले ढाकिएको वा पूर्ण रूपमा बन्द हुन सक्छ।
- **मनसुनः** अत्यधिक वर्षा र भारी हिमनदी पग्लिनाले पानीको मात्रा अधिकतम हुन्छ। भारी बादलले गर्दा अक्सर हिमालका दृश्यहरू छेकिन्छन्। बाटोमा पहिरोको उच्च जोखिम हुन्छ। यो समयमा बाटोमा जुकाको प्रकोप बढि हुन्छ।

आगन्तुकहरुलाई जानाकारी

- **के प्याक गर्ने :** तालमा कुनै पनि चियापसल वा पसलहरू छैनन्। हावा छेक्ने ज्याकेट, पिउने पानी, कालो चश्मा (हिमनदी र हिमालबाटको आउने प्रकास रोक्न) र खाजाहरू साथमा ल्याउनुहोस्।
- **अनुकूलनको फाइदाः** विरन्द्र तालको ३,६९१ मिटर उचाई सम्म केही घण्टा हिंड्नाले मनास्लु पदयात्राको पछिल्लो चरणमा चुनौतीपूर्ण लार्के पास (५,१०६ मिटर) पार गर्नु अघि शरीरलाई उचाईमा अनुकुलनका लागि तयार हुन सहयोग गर्छ।